

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/190/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1408208180
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:1408208180.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Ing. V. Š., bytom XXX XX N. S. XX, zastúpený JUDr. Alojzom Naništom, advokátom, AK so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, proti žalovanému: F. J., bytom XXX XX A. X, K. X, zastúpený JUDr. Igorom Klamárom, advokátom, AK, Družstevná 5, 831 01 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

Súd z a v ä z u j e žalovaného uhradiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 11.000,- eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca spolu s manželkou - predtým žalobkyňou v 2. rade V. Š. sa pôvodnou žalobou domáhali voči žalovanému rozhodnutia, ktorým by mu bolo uložené platiť žalobcovi úrazovú/pozostalostnú rentu 265,55 eur (8.000,- Sk) mesačne odo dňa smrti nebohého Ľ. Š., N.. XX. XX. XXXX, teda odo dňa 06. 04. 2006, z titulu náhrady škody, ktorú žalovaný spôsobil žalobcovi tým, že spôsobil smrť nebohému Ľ. Š.. Zročnú pozostalostnú rentu odo dňa 06. 04. 2006 až do právoplatnosti tohto rozsudku mal žalovaný zaplatiť žalobcovi do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Rovnako mal žalovaný platiť pôvodne žalobkyni v 2. rade úrazovú pozostalostnú rentu vo výške 265,55 eur (8.000,- Sk) mesačne odo dňa smrti N. Ľ. Š., pričom zročnú pozostalostnú rentu odo dňa 06. 04. 2006 až do právoplatnosti rozsudku mal žalovaný zaplatiť pôvodne žalobkyni v 2. rade do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Žalovaný mal ďalej nahradiť pôvodne žalobcom v 1. a 2. rade majetkovú ujmu vo výške 66.387,84 eur (2.000.000,- Sk) z titulu zásahu do práva na ochranu osobnosti a zároveň trovy konania, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Svoj nárok odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 22. 06. 2006 č. k.: XT/XX/XXXX-XXX súd uznal žalovaného vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 224 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, pretože z nedbanlivosti spôsobil zomrelému Ľ. Š. (ďalej len „zomrelý“) smrť, pričom čin spáchal, pretože porušil dôležitú povinnosť uloženú mu zákonom. Súd odsúdil žalovaného predmetným rozsudkom zo dňa 22. 06. 2006 na trest odňatia slobody na 18 mesiacov, s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 2 roky. Súd ďalej uložil žalovanému ako odsúdenému trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 18 mesiacov. Súd odkázal žalobcu ako poškodeného s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Pôvodne žalobcovia v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu škody voči žalovanému, ktorú spôsobil tým, že spôsobil zomrelému smrť, pretože porušil dôležitú povinnosť uloženú mu zákonom, a to vo forme pozostalostnej úrazovej renty po zomrelom. V čase svojej smrti mal zomrelý vyživovaciu povinnosť ako dieťa voči žalobcom ako svojim rodičom. Túto svoju vyživovaciu povinnosť si zomrelý riadne plnil a prispieval na výživu žalobcov približne sumou 15.000,- Sk mesačne najmä na stravu, ošatenie, lieky, zdravotnícke pomôcky. Popri peňažných prostriedkoch poskytoval zomrelý žalobcom v rámci plnenia svojej vyživovacej povinnosti aj vecné plnenia, spočívajúce v jeho osobnej starostlivosti o svojich rodičov a o ich domácnosť. Z dôvodu, že chcel zomrelý riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči pôvodne žalobcom aj vo forme osobnej

starostlivosti o nich a o ich domácnosť, mal záujem presťahovať sa do ich susedstva. Za týmto účelom uzavrel ako budúci kupujúci dňa 14. 01. 2005 zmluvu o budúcej kúpnej zmluve s P. K., T. K., N.. XX. XX. XXXX ako budúcou predávajúcou, ktorej predmetom bol záväzok budúcej predávajúcej uzavrieť ako predávajúca so zomrelým ako kupujúcim kúpnu zmluvu, na základe ktorej by zomrelý nadobudol vlastnícke právo k pozemku W. Č. XXX/X - D. W. P. N. Y. M. XXXX V., W. Č. XXX/X - Y.Á. W. Y. M. XXXX V., W. Č. XXX/X - Y. W. Y. M. XXXX V., T. F. B. Č. XX N. B. N. W. W. Č. XXX/X, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva číslo XXX, K. Ú. N. S.. Deti sú podľa pomeru svojich schopností, možností a majetkových pomerov - v porovnaní k pomerom ostatných detí, povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak rodičia nemajú potrebné zdroje, z ktorých by mohli v dostatočnej miere uspokojovať svoje potreby a nemajú ani možnosti si ich zaobstarať. Žalobcovia nemali a v súčasnej dobe nemajú dostatočné peňažné prostriedky na to, aby mohli dostatočne uspokojovať svoje potreby. Žalobca má navyše zdravotné problémy, v dôsledku ktorých sa jeho náklady na živobytie ešte zvyšujú (napr. náklady na lieky, diabetickú stravu, pravidelné kontroly u lekára), pričom v dôsledku smrti zomrelého sa zdravotný stav žalobcu zhoršil. Zomrelý si svoju vyživovaciu povinnosť plnil podľa svojich schopností a možností počas svojho života riadne a to až ku dňu svojej smrti. Primeranú výživu treba chápať v širšom rozsahu než je nevyhnutná výživa. Má sa pritom prihliadať na vek, zdravotný stav a celkovú situáciu, v ktorej sa rodič ocitol. Vyživovaciu povinnosť možno poskytovať nielen v peňažných sumách, ale aj vo vecnom plnení, ktoré spočíva najmä v osobnej starostlivosti o rodiča a o jeho domácnosť. V podaní zo dňa 02. 12. 2008, ktorým doplnili žalobcovia svoju žalobu, títo uviedli, že podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Právo na ochranu osobnosti, najmä života je neoddeliteľne spojené s osobnosťou každej fyzickej osoby a je osobnej nemajetkovej povahy. Právo na ochranu osobnosti je všeobecným osobnostným právom, ktoré pôsobí voči všetkým ostatným subjektom, a každý subjekt je povinný toto právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby rešpektovať. Právo na osobné súkromie je jednou zo zložiek osobnostného práva na ochranu osobnosti a jeho funkciou je zabezpečiť nedotknuteľnosť súkromnej sféry fyzickej osoby. Konaním žalovaného, ktorý spôsobil smrť zomrelému, nepochybne bolo neoprávnené zasiahnuté do práva žalobcov na ochranu osobnosti, konkrétne do práva na ochranu súkromia. Pri uplatňovaní práva na ochranu osobnosti vo všeobecnosti platí, že postačí sama existencia zásahu, nie je teda potrebné preukazovať, či tento zásah spôsobil aj následky. Zásah môže mať pritom povahu konania alebo opomenutia konať. V nadväznosti na uvedené žalobcovia poukázali na to, že v tomto prípade zásah žalovaného do duševného zdravia a súkromia žalobcov pozostáva z viacerých zložiek, a to porušenia dôležitej povinnosti žalovaného, ktorá mu vyplývala z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona o premávke na pozemných komunikáciách, podľa ktorého ustanovenia vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Žalovaný porušil svoju povinnosť v ustanovení § 415 OZ, podľa ktorej každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a na životnom prostredí. Žalovaný bol osobou, v dôsledku konania/nekonania ktorej došlo ku smrti syna pôvodne žalobcov, čo spôsobilo výrazný zásah do práva žalobcov na ochranu osobnosti, konkrétne do ich práva na ochranu súkromia. Spôsobením smrti zomrelého žalovaným, ktorý bol za svoje protiprávne konanie odsúdený, došlo bezpochyby k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti, konkrétne do práva na ochranu súkromia žalobcov, pričom v danom prípade je splnená aj podmienka príčinnej súvislosti medzi zásahom do práva na ochranu osobnosti a neoprávnenosťou tohto zásahu, nakoľko k zásahu zo strany žalovaného došlo k porušeniu jeho dôležitej povinnosti. Syn pôvodne žalobcov zomrel veľmi tragickým spôsobom, čo zanechalo na žalobcoch nenapraviteľné stopy. Nenapraviteľná ujma pôvodne žalobcov spočíva v tom, že bolo zasiahnuté do ich rodinného a súkromného života tým, že im zomrel syn, preto sú ochudobnení o možnosť ďalšieho vzťahu s ním. Zomrelý sa o oboch žalobcov osobne staral, pomáhal im a mal s nimi silný citový vzťah. Žalobca už pred smrťou zomrelého trpel vysokým stupňom cukrovky s chronickým postihnutím ciev očí a bol na čiastočnom invalidnom dôchodku. Po smrti syna sa mu zdravotný stav výrazne zhoršil, čoho príčinou bolo aj zhoršenie jeho psychického stavu. Zdravotný stav žalobcu sa zhoršuje a smeruje k jeho trvalej invalidite. Od smrti syna až do dnešného dňa trpí ťažkými depresiami, ambulantne sa lieči v psychiatrickej ambulancii a má predpísané antidepresíva. Pôvodne žalobkyňa v 2. rade bola ku dňu smrti syna na starobnom dôchodku, po jeho smrti sa psychicky zrútila a musela byť liečená v psychiatrickej ambulancii. Dodnes užíva upokojujúce lieky. Po nehode nemohla spať, na nič sa nevedela sústrediť. Pokiaľ ide o stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, všeobecne platí, že sú stanovené dve kritéria, z ktorých sa vychádza pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Ide o závažnosť vniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 2.000.000,- Sk, ktorú pôvodní

žalobcovia žiadajú, je primeraná vzhľadom na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a vzhľadom na to, že ku smrti syna žalobcov došlo v dôsledku spáchania trestného činu žalovaným. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy pôvodne žalobcovia vychádzali z nenapraviteľného následku vzniknutého v dôsledku smrti syna pri dopravnej nehode, ktorú zapríčinil žalovaný, ako aj z dôsledkov, ktoré u žalobcov smrť syna vyvolala. V priebehu konania dňa 20. 01. 2009 pôvodne žalobcovia žiadali pripustiť zmenu žaloby, a to tak, že rentu žiadajú platiť nie odo dňa od 06. 04. 2006, ale odo dňa 06. 04. 2005, keďže iba nedopatrením došlo k uvedenej chybe v písaní, pričom súd uvedenú zmenu pripustil.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil a túto žiadal zamietnuť v celom rozsahu z toho dôvodu, že nárok žalobcov je premlčaný.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, žalobným návrhom žalobcov spolu s prílohami, výsluchom účastníkov konania, písomnými podaniami účastníkov konania, výsluchom svedkov F. V. Š., J. M. Š., J. P. X., D. S., Q. K., V. E., F. W. F., B. Y. B. B. D. XT/XX/XXXX, zmluvou o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 14. 01. 2005, zdravotnou dokumentáciou, dokladmi o príjmoch žalobcov a ich výdavkoch, dokladmi o príjme zomrelého a inými dokladmi predloženými žalobcami na čísle listu 43 až 89 súdneho spisu. Ďalej sa súd oboznámil s dokladmi predloženými spoločnosťou Zlatá Studňa, s.r.o., a to potvrdením o dobe zamestnania, mzdovým listom za rok 2005, evidenciou pracovného času, kópiou dovolenkových lístkov, prílohou číslo 9 k zmluve č. XXXXXXXXXXXX Y. W., kópiou výkazu poistených motorových vozidiel k poisťovnej zmluve č. X-XXX-XXXXXX na čísle listu 125 až 134 súdneho spisu. Súd sa tiež oboznámil s výdavkami a platbami žalobcov za vodu a energiu a prehľadom platieb za lieky na čísle listu 135 až 195 súdneho spisu, zdravotnou dokumentáciou predloženou žalovaným na čísle listu 304 až 328 súdneho spisu a zistil nasledujúci skutkový stav:

Pôvodne žalobcovia vo svojej výpovedi uviedli, že ich syn bol 32 ročný, slobodný, mal trvalé bydlisko v N. S. Č. F. XX, W. A. L. J. F. V. Š. M. A.. Domov dochádzal skoro každé dva týždne aj služobným autom. Občas chodieval aj so svojim známym W. F.. Syn sa staral o záhradu, pôvodne žalobcov vozieval autom, kupoval veci bežnej potreby, vychádzali s ním veľmi dobre. Syn zarobil od 10.000,- do 20.000,- Sk. Žalobca je poberateľom starobného dôchodku vo výške 15.000,- Sk, pôvodne žalobkyňa v 2. rade je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 7.694,- Sk. Mimo tohto dôchodku žiadny iný príjem nemajú. Výdavky žalobcov pozostávajú zo zakúpenia stravy, ošatenia a iných vecí, za plyn, elektrinu a vodu hradia okolo 5.000,- Sk preddavkovo. Ďalšie výdavky majú v súvislosti so zdravotným stavom, keďže žalobca je diabetik, musí mať diétnu stravu, berie lieky, za ktoré dopláca mesačne 2.750,- Sk a raz za štyri mesiace za jeden liek 1.750,- Sk. Bol liečený aj na psychiatrii. Pôvodne žalobkyňa v 2. rade trpí astmou, lieči sa na neurológii, za lieky dopláca 1.500,- až 1.800,- Sk. Žiadne poisťné plnenia od poisťovne neobdržali. Syn sa mal vrátiť bývať do Nižného Hrabovca, chcel študovať architektúru. Prostredníctvom právneho zástupcu uviedli, že je určitým prekvapením tvrdenie, že nebohý Ľudovít Šmiga nemal úmysel vrátiť sa a pôsobiť na území východného Slovenska, najmä vzhľadom na dôkaz preukázaný už aj svedeckou výpoveďou ako aj zmluvou o budúcej zmluve so svojou tetou P. K.. Nebohý si zakúpil traktor, aby pomáhal otcovi, ktorý tam chcel obhospodarovať nehnuteľnosti.

Žalovaný uviedol vo výpovedi, že na okolnosti dopravnej nehody si pamätá iba útržkovite. S nebohým synom žalobcov pracovali u toho istého zamestnávateľa. Auto viedol žalovaný, nebohý sedel na sedadle spolujazdca vpredu, pripútaný nebol, aj keď ho na to žalovaný vyzval. Potom išli autom a pri Sekuliach došlo k dopravnej nehode. Na bližšie okolnosti nehody si už vôbec nepamätá. S nebohým synom žalobcov sa cielene nestretávali. Zmieňoval sa, že má nedostatočný príjem a mal v úmysle odísť do Írska alebo Anglicka. Domov sa vrátiť nechcel, mal vyhladaný byt na Dlhých dieloch v Bratislave. Rodičov navštevoval raz za mesiac, raz za mesiac a pol a to podľa toho, kedy mu majiteľka povolila jazdu služobným vozidlom. Prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že manželka žalovaného trpí autoimunitným ochorením, ktoré má vplyv na celý organizmus, syn V. astmou a alergickými reakciami vrátane vysokého krvného tlaku, syn Tomáš problémami z krvotvorby, pričom mesačné náklady na lieky a podporné prostriedky dosahujú minimálne 200,- eur mesačne. Na záver prostredníctvom zástupcu uviedol, že žalobu navrhuje zamietnuť v plnom rozsahu, nakoľko žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na celej veci. Nebohý v podstate porušil ustanovenia zákona o prevádzke motorových vozidiel na pozemných komunikáciách, lebo ako vodič vedel, že sa musí pripútať a v čase smrti ako spolujazdec nebol pripútaný. Ďalej žalobcovia nepreukázali žiadnym spôsobom finančnú ani inú materiálnu pomoc zo strany nebohého, tak isto nepreukázali ani to, že im poskytoval finančné podpory resp. iné práce.

V písomnom podaní zo dňa 19. 01. 2009 zástupca žalovaného uviedol, že nebohý Ľ. Š. zahynul ako spolujazdec pri plnení pracovných úloh, pričom si svoju smrť zapríčinil vo veľkej miere sám tým, že ako spolujazdec počas jazdy nebol pripútaný bezpečnostným pásom, aj keď o tejto povinnosti ako vodič vedel, pričom o tejto povinnosti bol aj každoročne školený v rámci školení vodičov služobných motorových vozidiel, ako aj v rámci BZOP. Žalobca je v rámci platných právnych predpisov poberateľom sociálnych dávok. Žalobcovia právne relevantným spôsobom nepreukázali svoj nárok na náhradu škody vo forme pozostalostnej úrazovej renty a právo na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do práva na ochranu osobnosti. V podaní zo dňa 23. 04. 2009 zástupca žalovaného uviedol, že dohoda o vine a treste bola zo strany žalovaného uzatvorená na základe toho, že vyšetrovanie a celá súdna procedúra sa ťahala a on nemohol z toho dôvodu riadne vykonávať pracovné povinnosti v novej práci, nakoľko celé vyšetrovanie negatívne pôsobilo na jeho psychiku. V tom čase preto žalovaný navštevoval aj psychológa, nakoľko jeho psychický stav po nehode bol veľmi narušený a nemohol sa z toho dôvodu plne spoločensky uplatniť a zabezpečovať finančné prostriedky pre svoju rodinu. Pri pracovnom úraze sú vyplácané zo Sociálnej poisťovne finančné náhrady, ak nebolo zo strany poškodeného porušené žiadne právne ustanovenie a tým, že nebol pripútaný, porušil právne ustanovenia a tak podstatnou mierou prispel k svojmu úmrtiu. Žalobcovia odôvodňujú svoj nárok svojím zlým zdravotným stavom. Na diabetickú stravu prispieva štát každému diabetikovi, taktiež na lieky prispieva štát určitou čiastkou, ktorú si žalobcovia môžu uplatniť. Tieto skutočnosti však neuviedli. Podľa zákona číslo 447/2008 Z. z. sa dá požiadať o príspevok pre diabetika + dávku na stravu, ktorá činí 9,28 % životného minima. Taktiež podľa zákona 601/2003 Z. z., ktorý pojednáva o príspevkoch pre diabetikov, môže požadovať náhrady. Ak nemá preukaz ZŤP, môže požiadať svojho posudkového lekára o prehodnotenie stavu, a taktiež môže dostávať príspevky. Zároveň môže požadovať rekondičné pobyty pre diabetikov, o ktoré treba požiadať Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Predložené doklady o výdavkoch sú nerelevantné, nakoľko ich nebohý syn im nemohol zo svojho príjmu prispievať čiastkami, ktoré uvádzajú. Tvrdenia žalobcu, že ho vozil na vyšetrenia, sú nepravdivé, veď nebohý domov chodil iba raz za mesiac na základe povolenia majiteľky firmy. Cez víkendy špecialisti neordinujú. Zo svojho príjmu by zomrelý nebol schopný prispievať na opravu a údržbu domu.

Vo svojom písomnom podaní zo dňa 23. 02. 2009 právny zástupca pôvodne žalobcov uviedol, že pokiaľ ide o vyjadrenie žalovaného, podľa ktorého si nebohý Ľ. Š. - syn žalobcov svoju smrť zapríčinil vo veľkej miere sám tým, že nebol pripútaný, pôvodne žalobcovia uvádzajú, že pravdivosť tohto tvrdenia nevedia posúdiť, nakoľko podrobnosti o smrti ich syna im nie sú známe, táto skutočnosť však nie je rozhodujúca pre posudzovanie zodpovednosti žalovaného za škodu. Žalovaný porušil dôležitú povinnosť uloženú mu zákonom, v dôsledku čoho došlo k smrti nebohého Ľ. Š.. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že žalobca je poberateľom sociálnych dávok, toto tvrdenie nie je v danej právnej veci relevantné, nakoľko žalobca je poberateľom starobného dôchodku a pôvodne žalobkyňa v 2. rade je poberateľkou invalidného dôchodku. Pôvodne žalobcovia tak poberajú sociálne dávky podľa zákona číslo 461/2003 Z. z., ktoré však nijakým spôsobom nesúvisia so smrťou ich syna. Pôvodne žalobcovia dostatočne preukázali, že potrebovali od svojho syna, aby im prispieval na výživu. Na pojednávaní, ktoré sa v predmetnej právnej veci konalo dňa 20. 01. 2009, žalobcovia predložili súdu ako dôkazy lekárske správy potvrdzujúce ich zdravotný stav v čase smrti ich syna, z ktorých vyplýva, že žalobcovia si neboli schopní zabezpečiť sami prostriedky na svoju primeranú výživu, na lieky, zdravotné pomôcky či liečenie, ale napríklad aj na benzín pre časté návštevy lekárov. Žalobcovia takisto predložili potvrdenia a prehľad ich výdavkov na domácnosť, ošatenie a výdavky spojené s užívaním rodinného domu (napr. plyn, elektrina, telefón). Na to, aby mali zabezpečenú primeranú výživu, boli odkázaní na plnenie vyživovacej povinnosti svojho syna nebohého Ľ. Š.. Ľ. Š. si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim rodičom riadne plnil, a to nielen vecným plnením, tým, že navrhovateľom nakupoval stravu, ošatenie, lieky aj zariadenie do domácnosti, prispieval na opravu rodičovského domu, ale sa aj osobne staral o svojich rodičov. Pôvodne žalobcom ich zdravotný stav nedovoľuje riadne sa starať o rodinný dom, v ktorom bývajú, a vykonávať všetky práce spojené s údržbou domu. V súčasnosti rodinný dom a najmä záhrada a pozemok okolo domu chátrajú, nakoľko sa oň nemá kto starať. Vzhľadom na to, že dcéra žalobcov V. Š. sa stará o maloletú dcéru, s ktorou žije v Bratislave, nemôže sa ani osobne starať o žalobcov v rozsahu, v akom sa o nich staral zomrelý. K zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti došlo práve konaním žalovaného, ktorý sa dopustil protiprávneho konania, v dôsledku jeho protiprávneho konania zahynul syn žalobcov, čím došlo k zásahu do ich práva na ochranu osobnosti. Nenapraviteľná ujma žalobcov spočíva v tom, že bolo zasiahnuté do ich rodinného a súkromného života a sú ochudobnení o možnosť ďalšieho vzťahu so synom. Závažnosť nemajetkovej ujmy žalobcovia preukázali aj predložením lekárskeho správ, ktoré

potvrdzujú zhoršenie ich zdravotného stavu v dôsledku smrti syna. V písomnom podaní zo dňa 25. 05. 2009 právny zástupca žalobcov uviedol, že žalobcovia ako rodičia nebohého Ľ. Š. nemajú nárok na žiadne sociálne dávky podľa zákona o sociálnom poistení (zákon číslo 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „ZoSP“) z dôvodu pracovného úrazu ich syna. Nárok žalobcov na sociálne dávky podľa zákona o sociálnom poistení im však nevzniká z dôvodu, že zákon o sociálnom poistení nepriznáva rodičom fyzickej osoby, ktorá utrpela pracovný úraz resp. zomrela pri pracovnom úraze nárok na žiadne sociálne dávky. Z tohto dôvodu si nemohli navrhovatelia uplatniť ani žiadne nároky na sociálne dávky u Sociálnej poisťovne. Ďalej taktiež uvádzame, že žalobcovia nemajú žiadne informácie o tom, že ich syn zomrel pri pracovnom úraze. Rovnako podľa informácií, ktoré boli žalobcom poskytnuté, nebolo sedadlo spolujazdca na havarovanom vozidle poistené. Zákon neukladá poškodenému povinnosť uplatňovať si nárok na náhradu škody priamo u poisťovne a nie u osoby, ktorá škodu spôsobila. Na výplatných páskach zomrelého bol uvedený jeho oficiálny príjem a reálne v mnohých zamestnaniach má zamestnanec nižšiu mzdu uvedenú na výplatných páskach, ako mu je skutočne vyplácaná. Rovnako si nebohý Ľ. Š. privyrábal po pracovnej dobe napríklad vykládkou tovaru. Domov za pôvodne žalobcami chodil nebohý každé dva týždne. Nechodil domov len služobným motorovým vozidlom, do Vranova nad Topľou sa dá dostať napr. aj vlakovým spojením. Zomrelý kúpil svojim rodičom tesne pred svojou smrťou traktor, ktorý objednal z Čiech, aby mohol cez víkendy ľahšie obrábať záhradu. Každé štyri roky natieral rodičom strechu, aby nezhrdzavela, a tento rok po smrti syna si museli navrhovatelia na natretie strechy zavolať a zaplatiť tretiu osobu. Tiež prispel svojim rodičom na výmenu okien v dome alebo napríklad na výmenu radiátorov. Právny zástupca žalovaného vo svojom vyjadrení vymenoval nesystematicky rôzne nároky na peňažné príspevky, na ktoré má podľa jeho názoru žalobca právo. Vôbec však neposúdil otázku, či konkrétne aj žalobcovia na jednotlivé príspevky na základe ním uvedených zákonov vzniká nárok. V písomnom vyjadrení zo dňa 11. 06. 2010 uviedol, že pôvodne žalobcovia nemajú žiadne informácie a ani vedomosť o tom, že ich syn zomrel pri pracovnom úraze. Domov za rodičmi chodil zomrelý každé dva týždne, tak, ako to už žalobcovia uviedli. Nechodil domov len služobným motorovým vozidlom. Zomrelý nemal žiadne pôžičky, preto žalobcovia nemajú vedomosť o existencii údajných veriteľov ich syna. Mali so svojim synom veľmi blízky a úprimný vzťah, a preto by sa im určite zveril so svojimi údajnými finančnými problémami či údajnými fyzickými útokmi. Žalovaný svojim konaním pripravil rodičov o ich dieťa a spôsobil im obrovskú stratu, emocionálnu a finančnú. Súkolie rodiny ako emocionálnej a ekonomickej bunky spoločnosti sa v tomto dôsledku rozsyvalo.

Svedkyňa F.. V. Š. vo svojej výpovedi uviedla, že vzťah medzi nebohým bratom a rodičmi bol veľmi dobrý, brat dochádzal dvakrát do mesiaca domov, býval pri svedkyňi v Bratislave. Rodičom pomáhal jednak v súvislosti s údržbou a opravou domu, pomáhal pracovať v záhrade, či už pri kosení trávy, prácami v súvislosti so stromami v záhrade, bol pre rodičov veľkou oporou, čo sa však po jeho smrti zmenilo, pretože svedkyňa nedokáže vykonávať takéto ťažšie práce a rodičia sú nútení si pozháňať niekoho, aby tieto práce vykonal za úhradu. Domov dochádzal z Bratislavy jednak s kamarátom, ktorý študoval v Bratislave, ako aj služobným autom po povolení jeho zamestnávateľa. Podieľal sa na úhrade polovice nákladov v súvislosti s bývaním a to s úhradou preddavkových poplatkov za plyn, elektrinu, okrem toho prispieval na stravu, keďže sa varilo a strava ho vyšla približne na 2.000,- Sk mesačne. Tragická udalosť zanechala vplyv na zdravotnom stave rodičov, otcovi sa zhoršil krvný tlak, zhoršil sa mu diabetes s tým, že mama je liečená v súvislosti s psychickými poruchami, ktoré súvisia so smrťou nebohého brata. Brat platil poplatok za plyn a svedkyňa platila poplatok za elektrinu. Mal vycestovať do Ameriky, určite natrvalo nie, avšak nevycestoval, nedostal totiž víza.

Svedkyňa J.. M. Š. uviedla vo svojej výpovedi, že žalovaný bol zamestnancom spoločnosti, bol jej podriadený. Už v spoločnosti nepracuje. Vzťah mali pracovný, profesionálny, tykali si ako so všetkými zamestnancami. Od roku 2007 o ňom nepočula ani sa nevideli. O predmete výsluchu nevie nič, myslela, že spory sú už ukončené. Služobné motorové vozidlo používal Ľ. Š. aj na súkromné účely. To sa nedá odkontrolovať. Súhlas na použitie vozidla mu dával žalovaný ako jeho priamy nadriadený. Cesty súkromného charakteru poskytovali aj ako bonus za dobré výsledky k mzde, ale určite nie každé 2 týždne. Použitie služobného vozidla na súkromné účely povoľoval jeho nadriadený, teda žalovaný. Každý zamestnanec vypisoval knihu jász, ktorú predkladal nadriadenému spolu s cestovnými príkazmi a inými dokladmi minimálne dvakrát v mesiaci. Služobné vozidlo vykradli nebohému už veľmi dávno, bližšie okolnosti svedkyňa nevedela uviesť. Okolo havarovaného auta boli rôzne doklady a zmluvy, niektoré doklady chýbali, avšak boli to firemné účtovné doklady.

Svedok J.. P. X. uviedol vo výpovedi, že nebohého Ľ. Š. vôbec nepozná, nevie o koho ide. Osobu s takýmto menom nikdy nepoznal.

Svedok D. S. uviedol vo svojej výpovedi, že Ľ. Š. bol jeho kolega, boli zamestnaní v jednej firme, nemali však blízke vzťahy, iba zamestnanecké. Býval v Bratislave v byte svojej sestry. Žil bežným životom. Nemal deti ani ženu. Stretávali sa na firemných akciách a poradách.

Svedok Q. K. vo výpovedi uviedol, že do spoločnosti Zlatá studňa nastúpil v období po tragickej udalosti, z toho dôvodu vôbec nepoznal a nikdy sa nestretol s menovaným. V spoločnosti nikdy nespolupracovali, preto nemohol s ním prísť do kontaktu.

Svedok V. E. vo výpovedi uviedol, že poznal Ľ. Š., bol to jeho kolega, môžem povedať, bol bežný kamarát, bližšie priateľské vzťahy s ním nemal. O jeho finančnej situácii nič nevedel ani o tom, že by chcel kupovať byt v Bratislave a tiež sa nevie vyjadriť o jeho spôsobe života v Bratislave. Stretli sa iba raz mesačne na porade, raz spomínal, že býva so sestrou v Bratislave.

Svedok F.. W. F. vo svojej výpovedi uviedol, že nebohý bol jedným z jeho najlepších kamarátov, boli rovesníci, v období rokov 2001 až 2005 svedok študoval v Bratislave na Policajnej akadémii a dochádzal domov každý druhý - tretí týždeň podľa toho, ako to vychádzalo s tým, že keďže sa s nebohým veľmi dobre poznali, často cestovali spolu. Svedok dochádzal do Bratislavy svojím autom z Komáran, občas sa stalo, že aj nebohý ho zobral autom z Bratislavy, mal auto Ford Fiesta. Z Bratislavy cestoval za svojimi rodičmi, s ktorými mal dobrý vzťah. V Bratislave býval na Dlhých dieloch, v tomto byte teraz býva jeho sestra. Plánoval si založiť rodinu, predtým bol v Anglicku, nezmieňoval sa, že by sa plánoval vrátiť do Anglicka. Nezmieňoval sa o finančných problémoch. O tom, že kúpil traktor, nevie nič. Ani o uzavretí zmluvy o budúcej zmluve na kúpu rodinného domu. Nespomínal akým spôsobom podporuje svojich rodičov.

Zo spisu Okresného súdu Senica spisovej značky XT/XX/XXXX a rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 22. 06. 2006 č. k. XT/XX/XXXX-XXX vyplýva, že súd podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi prokurátorom a žalovaným dňa 19. 05. 2006 a potvrdzuje ju v znení, že žalovaný je vinný, že dňa 06. 04. 2005 asi o 12.30 hod. v km 67,912 na diaľnici D2 v úseku cesty Malacky-Kúty v k. ú. obce Sekule viedol osobné motorové vozidlo značky Renault Megane evidenčného čísla W.-XXX-A., pričom sa nevenoval vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, následkom čoho prešiel s vozidlom do odstaveného pruhu vpravo, po ktorých zotrvačnosťou prešiel niekoľko metrov a prevrátil sa dolu svahom mimo cesty vpravo a pri dopravnej nehode spolujazdec Ľ. Š., N.. XX. XX. XXXX utrpel zlyhanie mozgu pri zlomenine kostí spodiny lebečnej, zmliaždenie tkaniva a krvácanie do mozgu, zlomeninu sánky vpravo, krčnej chrbtice a pravej kľúčnej kosti, ktoré zranenie bolo tak závažného charakteru, že viedlo k smrti poškodeného, čím došlo z jeho strany k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona NR SR číslo 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal, pretože porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, tým spáchal trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 b, ods. 2 zákona číslo 140/1961 Zb. účinného do 01. 01. 2006. Žalovaného súd predmetným rozsudkom odsúdil na trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 2 roky. Súd ďalej uložil žalovanému trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 18 mesiacov. Súd žalobcu ako poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie.

Z lekárskeho správ o zdravotnom stave žalobcu zo dňa 26. 09. 2005 a zo dňa 28. 08. 2006 vyplýva, že tento bol dňa 19. 09. 2005 hospitalizovaný na neurologickom oddelení Nemocnice s poliklinikou vo Vranove nad Topľou, pričom základným ochorením žalobcu je cukrovka, stav je chronický s trvalou prognózou, ktorá speje k jeho invalidizácii. V správe psychiatra MUDr. Šarišského je ako diagnóza žalobcu uvedená depresívna epizóda. V správe týkajúcej sa pôvodne žalobkyne v 2. rade MUDr. Šarišského je ako jej diagnóza uvedený reaktívny depresívny stav. Súd sa oboznámil aj s ďalšími listinnými dôkazmi týkajúcimi sa zdravotného stavu žalobcov na čísle listov 43 až 89 súdneho spisu.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 20. 01. 2009 vyplýva, že žalobca mal za obdobie od 01. 01. 2005 do 31. 12. 2005 hrubý príjem 7.657,17 eur (230.680,- Sk) a čistý príjem 5.929,76 eur (178.640,- Sk).

Z potvrdenia o výške dôchodkových dávok zo dňa 16. 01. 2009 je zrejmé, že pôvodne žalobkyni v 2. rade boli v roku 2005 vyplatené dôchodkové dávky v sume 3.200,- eur (96.414,- Sk).

Zo zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 14. 01. 2005 vyplýva, že túto ako budúci predávajúci uzavrela P. K. P. L. Š., N.. XX. XX. XXXX ako budúci kupujúci. Predmetom budúcej kúpnej zmluvy bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam parcelné číslo XXX/X - D. W. P. N. Y. M. XXXX V., W. Č. XXX/X - Y. W. Y. M. XXXX V., W. Č. XXX/X - Y. W. Y. M. XXXX V., T. F. B. Č. XX N. B. N. W. Č. XXX/X, ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na liste vlastníctva číslo XXX katastrálne územie N. S..

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo dňa 13. 10. 2011 č. k. XC/XXX/XXXX-XXX žalobu pôvodne žalobcov zamietol s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti uvedenému rozhodnutiu podali pôvodne žalobcovia v 1. a 2. rade odvolanie, v ktorom uviedli, že žiadajú, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť pôvodne žalobcom v 1. a 2. rade sumu vo výške 66.387,84 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 20. 12. 2012 zrušil rozsudok prvostupňového súdu v jeho napadnutej časti, teda vo výroku, ktorým bol nárok pôvodne žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy zamietnutý a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že prvostupňový súd v napadnutej časti nesprávne zistil skutkový stav, nesprávne vec právnej posúdil. Predmetom konania v rámci odvolacieho konania bol už len nárok žalobcov na nemajetkovú ujmu, ktorú utrpeli stratou svojho syna L. Š. pri dopravnej nehode dňa 06. 04. 2005 o 12.30 hodine. Pôvodne žalobcovia si svoj nárok na úhradu nemajetkovej ujmy uplatnili voči žalovanému F. J., ktorý bol vodičom osobného motorového vozidla v čase dopravnej nehody. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že F. J. na základe rozsudku Okresného súdu Senica uzatvoril s prokurátorom Okresnej prokuratúry Senica dohodu o vine a treste, na základe ktorej F. J. uznal, že je vinný, že dňa 06. 04. 2005 asi o 12.30 hodine v kilometri 67,912 na diaľnici D2 v úseku cesty Malacky - Kúty v katastrálnom území Obce Sekule viedol osobné motorové vozidlo značky Renault Megane evidenčného Č.B. W.-XXX-A., pričom sa nevenoval vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, následkom čoho prešiel s vozidlom do odstavného pruhu vpravo, po ktorom zotrvačnosťou prešiel niekoľko metrov a prevrátil sa dolu svahom mimo cesty vpravo. Pri dopravnej nehode spolujazdec L. Š., N.. XX. XX. XXXX utrpel zlyhanie mozgu pri zlomenine kosti spodiny lebečnej, zmliaždenie tkaniva a krvácanie do mozgu, zlomeninu sánky vpravo, krčnej chrbtice a pravej kľúčnej kosti, ktoré zranenie bolo tak závažného charakteru, že to viedlo k smrti poškodeného, čím došlo z jeho strany k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona číslo 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov. Žalovaný inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čím spáchal, pretože porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona účinného do 01. 01. 2006. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidla akéhokoľvek druhu v trvaní 18 mesiacov. Poškodený J. V. Š. bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných. Okrem toho zo spisového materiálu vyplýva, že žalovaný ako aj poškodený nebohý L. Š. boli obchodnými zástupcami spoločnosti Zlatá studňa, s.r.o., a v čase dopravnej nehody vykonávali služobnú cestu, teda plnili povinnosti pre svojho zamestnávateľa. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka majú žalobcovia ako rodičia po nebohom L.Š. nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im v súvislosti s úmrtím ich syna vznikla ako dôsledok neoprávneného zásahu do osobnostných práv. Ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka je ustanovením všeobecným a jeho aplikáciu je vo vzťahu k predmetu sporu potrebné vykonať prostredníctvom ustanovenia § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 420 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia stanovujú základný rámec pre konanie o náhrade škody, ktoré ustanovenia je vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy potrebné aplikovať analogicky. Analogicky je potrebné vychádzať nielen pri zisťovaní podmienok, za ktorých je možné priznať nemajetkovú ujmu, ale aj pri určení osoby zodpovednej za nemajetkovú ujmu. Pokiaľ je prípustná analógia v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy s ustanovením § napr. 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka alebo § 427 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, kde zodpovednými osobami za vznik nemajetkovej ujmy sú prevádzkovateľ motorového vozidla resp. právnická osoba alebo fyzická osoba, keď škoda bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili,

v takom prípade nie je vylúčená ani analógia vo vzťahu k ustanoveniu § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kedy za škodu (analogicky za nemajetkovú ujmu) zodpovedá aj vodič motorového vozidla, pričom predpokladom u vodiča je zavinené správanie sa. V prípade zodpovednosti za nemajetkovú ujmu viacerých subjektov, ktorým svedčí ustanovenie Občianskeho zákonníka, poškodený má možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody (analogicky aj na náhradu nemajetkovej ujmy) nielen voči vodičovi motorového vozidla, voči prevádzkovateľovi motorového vozidla alebo voči právnickej osobe alebo fyzickej osobe, keď bola škoda (ujma) spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Môže tak nárok uplatniť súčasne proti všetkým subjektom, ide o prípad spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti za túto škodu. Pokiaľ by takúto škodu zamestnávateľ alebo prevádzkovateľ motorového vozidla nahradil, má nárok proti vodičovi na regres resp. má nárok na náhradu podľa pracovnoprávných predpisov. Preto záver súdu prvého stupňa o tom, že žalovaný ako vodič motorového vozidla za nemajetkovú ujmu nezodpovedá, nie je správny, je predčasný a nemá oporu v existujúcom právnom poriadku. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou prvostupňového súdu bude v ďalšom konaní zistiť všetky podmienky zodpovednosti žalovaného za nemajetkovú ujmu uplatnenú žalobcami a o ich nároku zákonným spôsobom rozhodnúť.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove považoval súd za potrebné uviesť, že v zmysle § 226 Občianskeho súdneho poriadku je v ďalšom konaní súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Predmetom konania už ostal len nárok pôvodne žalobcov na nemajetkovú ujmu, ktorú títo požadujú vo výške 66.387,84 eur.

Súd následne v rámci usmernenia odvolacieho súdu vykonal ďalšie dokazovanie oboznámením sa s prednesmi právnych zástupcov pôvodne žalobcov ako aj žalovaného a písomnou správou spoločnosti Zlatá Studňa s.r.o. zo dňa 13. 05. 2013 spolu s prílohami, lekárskou správou MUDr. Petra Šarišského - psychiatra z Centra zdravia sv. Magdalény s.r.o., Psychiatrická ambulancia Vranov nad Topľou a zistil nasledovný skutkový stav:

Zo správy spoločnosti Zlatá Studňa s.r.o. zo dňa 13. 05. 2013 je zrejmé, že spoločnosť podala dňa 18. 02. 2003 Štátnemu archívu v Prešove návrh na vyradenie registratúrnych záznamov, kde okrem iného išlo o evidenciu poistenia poistných udalostí v rozpätí rokov 2005 až 2006, evidenciu pracovných úrazov v rozpätí rokov 2005 až 2007 a evidenciu záznamov o prevádzke motorových vozidiel v rozpätí rokov 2005 až 2009.

Ako vyplýva z lekárskej správy - nález MUDr. Petra Šarišského - psychiatra z Centra zdravia sv. Magdalény s.r.o., Psychiatrická ambulancia Vranov nad Topľou, pôvodne žalobkyňa v 2. rade je u neho v pravidelnej evidencii a liečbe od 12. 05. 2005 do súčasnej doby.

Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že o pozostalostnej rente bolo právoplatne rozhodnuté, koná sa iba o úhradu nemajetkovej ujmy s tým, že k nešťastnej udalosti došlo dňa 06. 04. 2005 a nie 2006. Podľa jeho názoru zástupca pôvodne žalobcov úmyselne uviedol dátum 06. 04. 2006 a nie 06. 04. 2005, pretože už vtedy bolo zrejmé právnenému zástupcovi žalobcov jasné, že žaluje premlčaný nárok. Správne sa malo pracovať s dátumom 06. 04. 2005, kedy začala po tomto dni plynúť premlčacia doba, ktorá podľa jeho názoru uplynula dňa 06. 04. 2008, a keďže žaloba bola podaná 26. 06. 2008, bola táto podaná oneskorene, z toho dôvodu vznáša námietku premlčania aj tohto nároku a žiada žalobu zamietnuť. Poukázal pri tom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR číslo 5Cd/265/2009.

Pôvodne žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu uviedli, že otázka premlčania nemajetkovej ujmy bola v súdnej praxi istým spôsobom sporná a zastával sa v predchádzajúcich rozhodnutiach názor, že toto právo je nepremlčateľné. Je na úvahu súdu, ku ktorému právnenému názoru sa prikloní, ale každé právo sa má vykonať v súlade s dobrými mravmi a ak by súd dospel k záveru, že sa jedná o premlčaný nárok, je potrebné aplikovať ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka a neprihliadať na vznesenú námietku premlčania, pretože takáto námietka vzhľadom na konkrétnu vec by bola v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na konkrétnu vec, že došlo k smrti syna pôvodne žalobcov za okolností, z ktorých možno konštatovať, že došlo k porušeniu dôležitej povinnosti a vznikol teda takto neodčiniteľný následok, je namieste neprihliadať na vznesenú námietku premlčania.

Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania celého nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, úlohou súdu preto bolo sa so vznesenou námietkou vysporiadať.

V predmetnej veci je však zrejmé, že v trestnom konaní dňa 28. 10. 2005 žalobca Ing. V. Š. ako poškodený uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 3.000.000,- Sk, ako vyplýva zo spisu Okresného súdu Senica spisovej značky XT/XX/XXXX.

Vzhľadom na definíciu pojmu škoda (§ 46 ods. 1 Trestného poriadku) povinnosť rozhodnúť o jej náhrade v odsudzujúcom rozsudku, ak bol jej nárok riadne uplatnený, sa vzťahuje na škodu majetkovú, morálnu aj inú, aj na porušenie či ohrozenie iných zákonných práv alebo slobôd poškodeného s tým, že pojem „morálna škoda“ vo vzťahu k škodlivému následku spôsobenému úmyselným násilným trestným činom treba v prípade smrti (napr. aj znásilnenia, sexuálneho násillia, poškodenia dobrého mena pri krivom obvinení) vykladať v súlade s výkladom pojmu „nemajetková ujma“ v občianskom konaní (Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 22. 02. 2011 č. k. 1To/10/2011-427).

Vzhľadom na uvedené a na široko koncipovanú definíciu pojmu škoda v Trestnom poriadku je súd toho názoru, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy bol riadne a včas uplatnený v trestnom konaní.

Podľa § 112 prvá veta Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie.

Súd tak do plynutia trojročnej premlčacej doby v súlade s citovanou zákonnou úpravou nepočítal čas tzv. adhézneho konania, t. j. čas od 28. 10. 2005 (od uplatnenia náhrady škody v trestnom konaní) do 22. 06. 2006 (do právoplatnosti rozsudku v trestnom konaní), kedy spočívala premlčacia doba, teda jej plynutie sa dočasne zastavilo (v danej súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 1Cdo 82/2009 zo dňa 28. mája 2010).

Vďaka tomuto spočívaniu však trojročná premlčacia doba, ktorá po právoplatnosti rozsudku v trestnom konaní opäť pokračovala (začala znova plynúť), do podania žaloby dňa 20. 06. 2008 neuplynula. Premlčacia doba spočívala takmer 8 mesiacov, presne 236 dní a v prípade nepodania žaloby by uplynula až dňa 30. 11. 2008.

Na základe uvedeného je teda zrejmé, že nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy bol na súde uplatnený včas, pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

Z toho dôvodu súd rozsudkom zo dňa 13. 06. 2013 č. k. XC/XXX/XXXX-XXX zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi a pôvodne žalobkyni v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 22.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobu žalobcov čo do zvyšku zamietol a vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

Po podaní odvolania žalovaným Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 10. 04. 2014 č. k. 17Co/153/2013-493 zmenil vyššie uvedený rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 11.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku tak, že návrh pôvodne žalobkyne v 2. rade zamietol. Zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť pôvodne žalobcovi v 1. rade - teraz žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 11.000,- eur a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia mimo iného uviedol, že premlčacia lehota po ukončení trestného konania v rozsahu 2 roky a 161 dní, ktorá nebola vyčerpaná (pretože spočívala v rámci adhézneho konania), pokračovala vo svojom plynutí deň nasledujúci po tom, čo bol právoplatný rozsudok v rámci trestného konania, kde bol žalobca odkázaný na nárok na náhradu škody v občianskoprávnom konaní. Táto lehota začala plynúť dňa 23. 06. 2005. Jej márne uplynutie tak, ako to správne konštatuje aj prvostupňový súd, nastáva až 30. 11. 2008. Keďže pôvodne žalobca v 1. rade podal žalobu na náhradu nemajetkovej ujmy ešte v rámci dobehnutia spočívajúceho premlčania po adhéznom konaní, dňa 20. 06. 2008, je možné konštatovať, že žalobca už aj s poukazom na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka si svoj nárok uplatnil riadne a včas, pretože riadne pokračoval v konaní.

Podľa § 136 OSP ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy.

Prvostupňový súd výšku nároku určil podľa svojej úvahy, pretože vo vzťahu k žalobcovi nárok považoval za preukázaný. Právny základ podľa prvostupňového súdu bol jasne daný, čo nakoniec potvrdzuje aj odvolací súd v tomto rozhodnutí. Skutkovo nedošetrené ostali zistenia spojené s určením výšky uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu odvolacieho prieskumu v sume 11.000,- eur vo vzťahu k pôvodne žalobcovi v 1. rade - teraz žalobcovi.

Základom úvahy je pri určení výšky uplatňovaného nároku zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí. Súd musí svoj poznatok opierať o pravdivé argumenty. Určenie výšky nároku úvahou súdu musí byť preskúmateľné v inštančnom postupe, preto musí byť dostatočne vyargumentované.

Rozhodnutie prvostupňového súdu o výške priznaného nároku pôvodne žalobcovi v 1. rade - teraz žalobcovi, ako uviedol krajský súd, však nie je náležitým spôsobom odôvodnené a nie je ho možné v inštančnom postupe náležitým spôsobom preskúmať, pretože vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy vo vzťahu k pôvodne žalobcovi v 1. rade - teraz žalobcovi prvostupňový súd neuviedol, na základe akých skutočností dospel v úvahe k tomu, že práve výška nemajetkovej ujmy na strane pôvodne žalobcu v 1. rade - teraz žalobcu je primeraná sume 11.000,- eur. Tieto okolnosti musia byť bez akýchkoľvek pochybností jednoznačne zistiteľné, preskúmateľné v inštančnom postupe a úvaha súdu musí byť tak odôvodnená a vyargumentovaná na základe zistených skutočností, že bude bez akýchkoľvek pochybností odôvodnená výška priznaného nároku.

Keďže v tejto časti rozhodnutie prvostupňového súdu nemá náležitosti podľa § 136 OSP a § 157 ods. 2 OSP, odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než rozhodnutie súdu prvého stupňa o nemajetkovej ujme pôvodne žalobcu v 1. rade - teraz žalobcu v rozsahu sumy 11.000,- eur zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP.

Bude úlohou prvostupňového súdu v ďalšom konaní vyzvať žalobcu na preukázanie dôvodu uplatneného nároku práve vo výške 11.000,- eur, ktorá suma má pokryť nemajetkovú ujmu pôvodne žalobcu v 1. rade - teraz žalobcu. Prvostupňový súd ustáli vo vzťahu k výške uplatneného nároku skutkový stav a popíše úvahu, na základe ktorej dospel k výške, o ktorej opätovne rozhodne.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v konaní pôvodne žalobcov v 1. rade J. V. Š. P. M. X. T. V. Š. pokiaľ sa týka pôvodne žalobkyne v 2. rade V. Š. bol jej návrh proti žalovanému právoplatne dňom 16. 04. 2014 zamietnutý, keďže krajský súd zrušil výrok rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 13. 06. 2013 č. k. 4C/190/2008-432 pokiaľ sa týka nároku žalobcu vo výške 11.000,- eur a v rozsahu zrušenia vrátil vec tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, bolo potrebné ďalej rozhodovať teda iba o nároku žalobcu proti žalovanému pokiaľ sa týka náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 11.000,- eur. Vzhľadom k tomu, že vo výroku rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 16. 03. 2013 č. k. XC/XXX/XXXX-XXX bolo uvedené, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote 30 dní po právoplatnosti rozsudku a proti tomuto výroku odvolanie nebolo podané, z toho dôvodu ani krajský súd nerozhodoval o trovách konania aj pokiaľ sa týka teraz žalobcu. Súd o trovách rozhodne v lehote 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

Žalobca vo svojom písomnom podaní na čl. 502 v spise ako aj v doplnení svojej výpovede na pojednávaní dňa 04. 09. 2014 uviedol, že v dôsledku smrti syna došlo k trvalému zhoršeniu jeho zdravotnému stavu. Došlo k zvýšeniu jeho krvného tlaku, na ktorý sa lieči a je nútený chodiť do kúpeľov. Taktiež došlo k zhoršeniu činnosti jeho ciev (ktoré vykazujú činnosť v podstate 55 %), došlo aj k narušeniu kvality vzťahov s manželkou, keďže táto bola a je sústavne liečená aj na psychiatrii, aj v čase pojednávania dňa 04. 09. 2014 sa nachádzala v kúpeľoch. Zdravotný stav jeho manželky veľmi dolieha aj na jeho psychiku, ako uviedol žalobca, čo sa prejavuje na jeho zhoršenom zdravotnom stave.

Zástupca žalobcu trval naďalej na podanom návrhu teda na úhrade nemajetkovej ujmy vo výške 11.000,- eur a ako aj na úhrade trov konania.

Zástupca žalovaného uviedol, že jeho klient si plne uvedomuje následky spôsobené predmetnou dopravnou nehodou, pretože aj jeho rodine táto udalosť natrvalo zmenila život s tým, že v záujme mimosúdneho urovnenia sporu zaslal právneho zástupcovi žalobcu návrh na uzatvorenie mimosúdnej dohody, predmetom ktorej bola ponuka zaplata sumy 5.000,- eur ako náhrady nemajetkovej ujmy, avšak žalobca ju neakceptoval s odôvodnením, že „navrhovaná mimosúdna dohoda nevyjadruje ujmy, ktoré utrpel v dôsledku straty svojho syna“. Navrhol, aby súd pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy bral do úvahy aj tú skutočnosť, že žalobca s manželkou dostali od Sociálnej poisťovne plnenie za svojho syna, navyše k dopravnej nehode, pri ktorej zahynul syn žalobcu, došlo pri jazde služobným motorovým vozidlom, pri ktorom bolo osobitne poistené aj sedadlo spolujazdca na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 eur). Aj z tohto poistenia mohlo a malo byť plnené pozostalým. Ak poisťovňa neplnila, tento nárok zrejme nebol uplatnený. Okrem toho zamestnávateľ uhradil všetky náklady spojené s pohrebom. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je byť zábezpekou pre pozostalých a ani zdrojom obživy alebo náhradou príjmu a takáto náhrada nemôže viesť k neprimeranému obohateniu zo strany žalobcu. Z toho dôvodu žiadal, aby súd priznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia voči žalobcovi ako aj pôvodne žalobkyni v 2. rade, o nároku ktorej bolo právoplatne rozhodnuté pozmeňovacím rozsudkom Krajského súdu v Prešove.

Podľa ustanovenia § 11 zákona číslo 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník, ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

V zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 až 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 15 OZ po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať práva na ochranu osobnosti manželovi a deťom a ak ich niet, jej rodičom.

V ustanovení § 420 ods. 1, 2 OZ sa uvádza, že každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.

Obsah práva na ochranu osobnosti upravený v § 11 zákona číslo 40/1964 Sb. nadväzuje na medzinárodnými zmluvami zakotvenú právnu úpravu všeobecného osobnostného práva. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že do rámca všeobecnej úpravy ochrany osobnosti patrí aj právo na súkromie. Čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd interpretoval a aplikoval vo svojich rozhodnutiach aj Európsky súd pre ľudské práva, kde zdôraznil myšlienku, podľa ktorej rešpektovanie súkromného života musí zahŕňať do určitej miery aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Súčasťou súkromného života je rodinný život, ktorý zahŕňa aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými, najmä vzťahy sociálne a morálne. Rodinný život zahŕňa okrem iného vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi a to deťmi, rodičmi, prarodičmi, bez ohľadu na skutočnosť, či spolu trvale žijú, a protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Niemitz verus Nemecko zo dňa 16. 12. 1992, uznesenie Ústavného súdu Českej republiky IV. ÚS 315/01).

Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21. júna 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval: „Z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje

od momentu narodenia dieťaťa a už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa „rodinnému životu“, dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú.“ Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách.

Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou.

Predpokladom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 zákona číslo 40/1964 Sb. je protiprávnosť konania, existencia nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi konaním pôvodcu ujmy a následkom, teda vznikom samotnej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť za zásah do osobnosti fyzickej osoby nie je zodpovednosťou za zavinenie, ale ide o zodpovednosť objektívnu.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 06. 04. 2005 asi o 12.30 hod. na diaľnici D2 v úseku cesty Malacky - Kúty v k. ú. obce Sekule viedol žalovaný osobné motorové vozidlo značky Renault Megane evidenčného čísla W.-XXX-A., pričom sa nevenoval vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, následkom čoho prešiel s vozidlom do odstavného pruhu vpravo, po ktorých zotrvačnosťou prešiel niekoľko metrov a prevrátil sa dolu svahom mimo cesty vpravo a pri dopravnej nehode spolujazdec L. Š., N. XX. XX. XXXX utrpel zlyhanie mozgu pri zlomenine kostí spodiny lebečnej, zmliaždenie tkaniva a krvácanie do mozgu, zlomeninu sánky vpravo, krčnej chrbtice a pravej kľúčnej kosti, ktoré zranenia boli tak závažného charakteru, že viedli k smrti poškodeného. Zo strany žalovaného došlo preto k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona NR SR číslo 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal, pretože porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, tým spáchal trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 b, ods. 2 zákona číslo 140/1961 Zb. účinného do 01. 01. 2006. Žalovaného súd odsúdil na trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 2 roky. Súd ďalej uložil žalovanému trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokolvek druhu v trvaní 18 mesiacov. Žalobca ako poškodený bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie.

Žalovaný je tak na základe vyššie uvedeného subjektom zodpovedným za zásah do osobnosti fyzickej osoby žalobcov, keďže ako vodič motorového vozidla porušil právne predpisy a pri následnej autonehode spôsobil synovi žalobcov zranenia, ktorým na mieste nehody podľahol. Prvý predpoklad zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 zákona číslo 40/1964 Sb. teda protiprávnosť konania bol na strane žalovaného splnený. Súd v danej súvislosti poukazuje na právny názor vyslovený v predmetnej veci odvolacím súdom, ktorým je prvostupňový súd viazaný, kde sa odvolací súd vyjadril, že názor o tom, že žalovaný ako vodič motorového vozidla za nemajetkovú ujmu nezodpovedá, nie je správny. Ďalej podľa názoru odvolacieho súdu v prípade zodpovednosti za nemajetkovú ujmu viacerých subjektov, ktorým svedčí ustanovenie Občianskeho zákonníka, poškodený má možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody (analogicky aj na náhradu nemajetkovej ujmy) nielen voči vodičovi motorového vozidla, voči prevádzkovateľovi motorového vozidla alebo voči právnickej osobe alebo fyzickej osobe, keď bola škoda (ujma) spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Môže tak nárok uplatniť súčasne proti všetkým subjektom, ide o prípad spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti za túto škodu. Pokiaľ by takúto škodu zamestnávateľ alebo prevádzkovateľ motorového vozidla nahradil, má nárok proti vodičovi na regres resp. má nárok na náhradu podľa pracovnoprávných predpisov.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že ak môže byť nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, treba morálnu satisfakciu uprednostniť. Avšak v prípadoch, kde došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby

alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere a intenzita tohto zásahu nie je primerane napravitelná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Za situácie, že došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcu chráneného § 11 OZ, ktorého súčasťou je i rodinný život, keď z objektívneho hľadiska je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmou, ktorá stíha jeho zostávajúcich členov, je potom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu (Rozhodnutie NS ČR z 15. 07. 2005, spisová značka 30Cdo 2951/2004).

Spôsobenie smrti synovi žalobcu pri dopravnej nehode je nepochybne jedným z aspektov na priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch ako predpokladá § 13 ods. 2 OZ. Následky tohto zásahu do súkromia žalobcov sú hlboké a nereparovateľné, pričom náhrada nemajetkovej ujmy poskytnutá v peniazoch môže aspoň prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že žalobca mal so synom dobre vyvinuté sociálne a citové väzby. Uvedené vyplýva okrem iného aj z výpovede svedkyne F. V. Š., ktoré uviedla, že vzťah medzi nebohým bratom a rodičmi bol veľmi dobrý, brat dochádzal dvakrát do mesiaca k rodičom a týmto pomáhal jednak v súvislosti s údržbou, opravou domu, s prácami v záhrade, bol pre rodičov veľkou oporou. Taktiež z výpovede svedka F. W. F. vyplynulo, že často cestoval za svojimi rodičmi, s ktorými mal dobrý vzťah, hoci nespomínal akým spôsobom podporuje svojich rodičov. Nečakaná a tragická smrť syna žalobcu pri dopravnej nehode spôsobenej žalovaným zásadným spôsobom zasiahla do jeho života a pretrhla silné citové väzby, v dôsledku čoho žalobca nemohol ďalej rozvíjať vzťah so svojim synom. Vzhľadom na uvedené sú dané aj ďalšie dva predpoklady zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby, a to existencia nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi konaním pôvodcu ujmy a následkom, teda vznikom samotnej nemajetkovej ujmy. K zásahu do práva žalobcu na súkromný a rodinný život fyzickej osoby došlo v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, ktorý z nedbanlivosti spôsobil smrť synovi žalobcu.

Pre určenie primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú taxatívne stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Občiansky zákonník maximálnu ani minimálnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy neupravuje. Náhrada nemajetkovej ujmy musí byť však primeraná, pričom rozhodujúca je závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je byť zábezpekou pre pozostalých a ani zdrojom obživy alebo náhradou príjmu. Takáto náhrada tiež nemôže viesť k neprimeranému obohateniu zo strany žalobcov. Pokiaľ ide o závažnosť vzniknutej ujmy, súd je toho názoru, že vzhľadom na jej rozsah a intenzitu ide o ujmu hlbokú a nenapravitelnú. Súd však vychádzal aj z okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo a to najmä na strane žalovaného, keďže išlo o nedbanlivostný trestný čin. Zavinenie žalovaného súd neskúmal ako jeden z predpokladov zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby, ale len ako okolnosť, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo. Žalovaný v trestnom konaní prijal dohodu o vine a treste a napomáhal k zisteniu skutkového stavu. Na druhej strane nečakaná náhla strata syna vyvolala psychickú traumu žalobcom. Súd pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadal aj na jej primeranosť. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu. Súd pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadal aj na jej primeranosť v súlade s ustanovením § 136 OSP podľa svojej úvahy. Prihliadol na tú skutočnosť, že nebohý syn žalobcu sa za svojho života zdržiaval prevažne mimo bydliska žalobcu, keďže býval u svojej sestry, a k rodičom dochádzal približne dvakrát do mesiaca a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a vychádzajúc zo súdnej praxe v obdobných prípadoch dospel k záveru, že v danom prípade je dôvodné, aby žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 11.000,- eur. Prihliadal pritom k vyššie uvedeným skutočnostiam, ďalej k tomu, že v dôsledku smrti syna žalobcu došlo k zvýšeniu jeho krvného tlaku, k zhoršeniu činnosti ciev, čo bolo nepochybne preukázané lekárskymi správami a nepochybne sa táto skutočnosť odzrkadlila aj na vzťahoch s manželkou - pôvodne žalobkyňou v 2. rade a to tým spôsobom, že došlo k narušeniu týchto vzťahov, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva už aj z toho, že manželka žalobcu zvlášť ťažko znášala smrť svojho syna, lieči sa na psychiatrii, trpí aj ďalšími nemocami, ako to bolo nepochybne preukázané lekárskymi správami, z toho dôvodu súd mal za preukázané, že hoci zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je byť zábezpekou pozostalých ani zdrojom obživy alebo náhradou príjmu, že suma 11.000,- eur v danom prípade ako náhrada nemajetkovej ujmy je primeraná, keďže je v súlade s vyššie uvedenými

hmotnoprávnymi ustanoveniami pokiaľ sa týka náhrady nemajetkovej ujmy a takáto priznaná suma súdom pokrýva nemajetkovú ujmu žalobcu.

Na základe vyššie uvedeného preto súd rozhodol podľa výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.